

naš g. župnik ne miruje in kadar na prižnico pride, takoj po slabih časniki udriha, je glase in kriči, drugače pa vedno tihe maše bere; tudi celo leto imamo rane maše, da ne bi predolgo na teše bili. Oj vi g. Podplatnik, rajši nam Vi iz sv. evangelia razlagajte nego samo politizirati, kajti politika in duhovščina ne slišita skupaj. Tudi tisti poznani cerkveni ključar Cvetko je en fini tiček, ki je ob delitvi spovednih listkov proti nekemu možu rekel, da ni kristijan in da ne hodi k meši in kje da ima botro (kumo). Ti Cvetko le opazuj svojo hčer, kak se obnaša v cerkvi, ko „na porogo“ v stol hodi sedet in druge moti, da ne morejo moliti. Imamo tudi ledičnega mežnarja, kadar zjutraj (menda ponočjuje) „Ave Marijo“ treba zvoniti, najrajši zaspi, da mu ni treba zvoniti. Da ne bi pozabil na cerkvene pevce, ki se tako lepo menjajo! Zdaj sta že tretjič prišli na vrsto neki dve poznani devici, ki sta že davno bili penzionirani; glejte to je čast, kajti zaslužek je dvojni, kaj ne? Tudi sta pri par letih izjavili, da če naju kdo več na koru vidi, nama žiher v usta pljune; Oj pamet, pamet!

Iz Vojnika pri Celju. Tukaj se nahaja visokošolec, ki se grozno huduje, ako sliši, da kedo od slovenske strani pri nas nemških trgovcih blago kupuje. A da pa njegovi ubožni stariši od nemškega ledrarja porabljen čreslo za kurjavo in dar sprejemajo, se pa ta gospodič nič ne razjezi. Še več, da si on sam od presnažne nemške gospodične žlahtnega rodu viši denar za svojo študijo izposojuje, mu tudi ne smrdi po nemčurstvu. Vbogi študent bi se raji tako dolgo v politiko ne vmešaval, dokler svoj uk ne dokonča, ker ja večidel od obeh strani kaj dobrega sprejme, in bi še več, ako bi miren bil. Veliko dopačenje je imel tudi ves čas do tukajšnje bivše „nemške“ poštne ekspeditrice, s kjo v družbi bi se lahko o mnogih prijetnih uricah tudi večernih več kaj napisalo, pa se mu prizaneso. Sploh pa je škoda in nevarno za mladega študenta tako shajanje, ker se jih na tako vižo več pogubi! Ta srčni in vroči zamišljenec ima tudi zelo rad te le besede na svojem jeziku: giftna krotal! Mi Nemci pa to bolje presodimo in mislimo, da je le tak hud jezik: giftna krotal!

Store pri Celju. Naznanim Vam, da smo pri nas enega tička prijeli. Delavec Miha Palir v Storeh v tovarni je najdel pred kratkim neko svoto denarja. Potem je pil celo noč in celi dan, tako da je več del vse zapil. Samo eno rinko je še kupil za svojo Miciko, s katero se je mislil ženiti. Šele potem je prišel do spoznanja, da to ni bil njegov denar, ko ga je orožnik za ušesa prijel in ko se je izvedelo, kak revež je dotični denar izgubil. Zato se bode moral Palir pred sodnijo zagovarjati. Preje je Miha Palir za vsakim človekom „Pup“ vpil. Zdaj pa mi za njim vpijemo „Pup, pup, pup“.

Razbor. Naš tukajšnji župnik Vinko Cepin je menda že davno na temeljne nauke krščanske ljubezni pozabil. Krščanstvo poznajo ti ljudje

pač le tedaj, kadar se gre za volitve ali sploh za politične cilje klerikalizma. Letos je v našem kraju suša in sploh vreme napravilo kmetom velikansko škodo. Vse je obupano in kmetje ne vedo, s čem naj plačujejo svoje obveznosti. V takem žalostnem času bi moral župnik vendar imeti za kmete nekaj usmiljenja in bi jih ne smel nadlegovati z nepostavno ter nečloveško zbircio. Ali naš župnik se pač ne briga dosti za kmetko bedo. Tako tirja zdaj n. p. kmeta v Poloni pri Jurkloštru za bernjo kar za štiri leta. Grozi mu celo z eksekutorjem. To je pač žalostno, da duhovniki krščanske ljubezni na kmeta eksekutorja hujskajo. Kaj pa je z nauki Kristusa? Koga je pustil Kristus zarubiti? Ej, gospod župnik, slečite suknjo, kajti vaše postopanje ni duhovniško!

Iz Jesenice. Jeseniška prvaška frakarija je letošnjo leto prepodila »Delavski oder«. Dosedaj so se tudi naši preprosti delavci v svrhu izobrazbe in zabave posluževali gledališkega odra pri »Jeleni na Savi«. A jeseniško frakarijo je lakota in pomajkanje duševne in telesne hrane tako daleč gnalo, da so nam oder odvzeli in da bodo od sedaj sami prirejevali gledališke predstave. V njih lajzburnalu »Narodu« pišejo tako-le: »Gledališko društvo na Jesenicah otvori svojo letošnjo sezono v nedeljo, dne 8. oktobra t. l. z Ochoornim igrokazom »Bratje sv. Bernarda«. Ker ima društvo pripravljeno jako izbran repertoar in si je priglasilo dokaj dobrih moči, bo letošnja serija jako zanimiva. Delovanja društva je seveda odvisno od tega, kako bo občinstvo izpolnjevalo svojo narodno dolžnost (!) s tem, da pridno poseča predstave!!! — Tako, na eni strani ste delavstvu odšli veselje in zabavo in na drugi strani se hočete nas molsti, pa ne bo šlo! — Delavci, nobeden v te predstave, to naj bode naše geslo! — Koncem lanskega leta sta se dva igralca te frakarije vsled bede ustrelila, letos se bode pa gotovo še pred koncem sezone cela družba počla! — Pa tudi gledališki oder kakor tudi gledališki prostori ne odgovarjajo požarnopolijskim predpisom kakor sledi: »Iz požarnopolijskih ozirov zahtevaj v predpisi za gledališča po navadi izolirano lego, popolnoma proti ognju zavarovan oder in prostor za gledalce, gradnja požarnega zidu v svrhu ločitve odra od prostora za gledalce, dalje mora biti odprina med odrom in prostorom za gledalce ločena z železnim zastorom, ki mora biti vedno v takem stanu, da je v vsakem trenutku v porabi; posebno je pa paziti na to, da se sigurno spraznjenje prostora za gledalce hitro omogoči.« — Ker pa tega gledališki prostori pri »Jeleni« nimajo, je primorana jeseniška policija takoj gledališke predstave v teh lokalih vstaviti, ako se hoče županstvo ogniti sitnosti v slučaju gledališkega požara, tembolj ker v ravno isti hiši bivajo mnoge stranke in bi se lahko velika nesreča pripetila.

Te demonstracije so — v kolikor so se gibale in okvirju postavbe — avstrijsko vlado v slabo pozicijo postavile in ogrski nasilni politiki pomagale. Ogrska vlada izrablja zdaj ta kratak čas, da bi kolikor mogoče kot kompenzacijo za dovoljenje uvoza mesa od Avstrije zahtevala.

In tako se čuje zdaj, da hoče avstrijska vlada za lečino jed določbe glede Lika-železnice pasti pustiti. In kaj je to dovoljenje drugega nego lečina jed? Ogrska vlada naj za kratak čas dovoli uvoz 10.000 ton argentinskega mesa in 15.000 svinj iz Srbije. Ako vzamemo le Dunaj kot konzumenta, ako se vzame od 2 milijonov prebivalcev le polovico za take, ki jedo meso, ako se računa 25 dekagramov za glavo in dan, — potem bi imel Dunaj skozi 48 dni v letu cenejšje meso. Pri temu je 15.000 svinj s 2.000.000 kil računano. Ako se računi največjo diferenco cene s 40 vin. za kilo, kar je gotovo visoko računano, potem napravi to prištenje 10 vin. na dan ali 4-80 K za 48 dni. Pri temu pa smo se ozirali le na Dunaj. Kje ostane hasek za ostalo avstrijsko prebivalstvo, ki ima slabe posledice te pogodbe čutiti? Pritisek draginje bi s tem še dolgo ne bil odstranjen.

Ako se pozabi na določbe glede Lika-železnice, potem se zanemari eno trgovsko-politično in vojaško najvažnejših bodočih železniških linij. Avstrija nima doslej niti ene direktne zveze z Bozno in Dalmacijo in bi s tem onemogočila vsako tako zvezo. Potem bi bilo pač opravičeno, da se vlado obtoži.

Dolžnost vseh avstrijskih poslancev bi torej bila, da se proti opustitvi Lika-železnice branijo, pa čeprav trpimo še par mesecev vsled mesne draginje. Ker imajo v severnih deželah države prav malo zemlja za skupno nastopanje, naj bi delali skupno kranjski, štajerski in dalmatinski poslanci, nadalje tudi dunajski, ki so tudi v ta namen poklicani.

Sklepanje take izdajstvu podobne pogodbe se mora pod vsakim pogojem preprečiti; to je tembolj mogoče, ker Ogrska tudi pod visokimi cenami mesa trpi in ker bode morala v kratkem v lastnem interesu svoje meje odpreti.

Obenem se pa opozarja tudi vsa ona mesta, okraje in občine, ki so na uresničenju namenovane železnice Dunaj-Novu in Dunaj-Spljet interesirani, da naj svoje deželne ter državne poslance brzojavno k skupni akciji v tem zmislu pozovejo.

Ptuj, 2. oktobra 1911.

Za trgovski gremij v Ptuj:
Adolf Schramke,
predstojnik.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričelo se je zopet novo četrtletje in usojamo si tedaj cenjene čitatelje na naročbo vabiti.

„Štajerc“

je največji in najcenejši ter najbolj razširjeni tednik v slovenskem jeziku. Brez ozira na desno in levo koraka vedno svojo pot naprej in ta pot je: boj vsem izkoriščevalcem in zapeljivcem ljudstva in naprej za gospodarsko izboljšanje! Treba pa je pri temu, da se

naroči

vsako ta velepotrebni list. Čimveč naročnikov dobimo, temvečji bode i list. Naročnina je tako malenkostna, da si jo lahko vsakdo dovoli. Tudi priporočamo toplo

inzeriranje

v našem listu, ki je gotovo jako uspešno.

„Štajerca“ v vsako napredno hišo!

Uredništvo in uprava.

Novice.

Trgatev. V gorah se čuje veselo vriskanje in krepke roke nosijo nežne grozde pod prešo. Čas trgatve je prišel, čas vesele žetve, čas sreče

Admiral Váchal.

Redki slučaj, da postane Avstrijec admiral tuje mornarice, se je zdaj zgodil. Naša slika kaže visokega oficirja argentinske republike, ki je bil 1. 1849 v avstrijskem mestu Taus rojen. Peter Váchal študiral je v Plznu, vstopil potem v Polu v c. k. mornarico, postal

Admiral Peter Váchal

tehnični vodja v fabriki torpedov Withead v Reki in pozneje v Spezzii. Od tukaj odgovoril je v Buenos-Airis, iznašel tam neko novo torpedovko ter postal kmalu šef tamošnjega arzenala za torpedovke. Pred kratkem pa se ga je imenovalo za admiralja argentinske flotilje.

Železnica Dunaj-Novu v nevarnosti.

Ministrski predsednik baron Gautsch preciziral je na koncu svojega govora na konferenci načelnikov dne 15. septembra t. l. stališče vlade glede uvoza mesa tako, da se bode tozadevni razgovor pri otvoritvi državne zbornice mnogo uspešneje vršil, ako bode vlada že v položaju, podati natančna pojasnila na temelju pogajanj z Ogrsko.

Že s tem je bilo Ogrom izdano, do katerega časa želi ministrski predsednik razprave glede uvoza mesa končane imeti; demonstracije dne 17. septembra so pristavile še „moraš“ in so Avstriji vsled tega več škodovala nego koristile.